

اولین همایش ملی معماری، مرمت، شهرسازی و محیط زیست پایدار ۲۸- شهریور ۱۳۹۲

شناسایی اصول و کیفیت‌های عینی مرتبط با زیبایی شناسی منظر شهری

نمونه موردی: محور فرهنگی - تاریخی دردشت اصفهان

عاطفه شاکرمی^{۱*}، پریسا فاضلی

دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه هنر اصفهان، ایران. atishakarami90@yahoo.com

دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه هنر اصفهان، ایران. Parisafazeli1369@gmail.com

چکیده

منظر شهر پدیده‌ای عینی-ذهنی و نخستین جلوه ابعاد و ویژگی‌های مختلف فرهنگی، اعتقادی، اجتماعی و اقتصادی شهر است. در عصر حاضر تغییرات و اقدامات شتابزده در همه ابعاد شهری و به دنبال آن تحولات عمده کالبدی و توسعه سریع و نامتوازن شهرها، ابعاد زیبایی‌شناختی منظر شهرها را به حاشیه رانده و سبب شده که از اهمیت کمتری نسبت به دیگر وجوه و مسائل شهری برخوردار شود. از دیگر سو با توجه به فطرت انسان و گرایش ذاتی او به زیبایی و نیز با توجه به تاثیرگذاری زیبایی و جذابیت منظر در مطلوبیت زندگی شهروندان و ادراکات ذهنی آنان، شناخت مفهوم منظر و جایگاه زیبایی‌شناسانه آن و نیز کیفیت‌های موثر بر زیبایی آن به شکلی اجتناب‌ناپذیر، اهمیت می‌یابد. لذا در پژوهش حاضر تلاش به عمل آمده است که جهت دستیابی به هدف اصلی که شناسایی اصول و کیفیت‌های عینی مرتبط با زیبایی شناسی منظر شهری است، با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی، پس از بررسی ادبیات موضوع و مروری بر مفاهیم زیبایی و منظر و نیز ابعاد مختلف آن، به ارائه کیفیت‌های عام معرفی شده توسط اندیشمندان مختلف برای محیط مطلوب پرداخته و از آن ره کیفیت‌های عینی و کالبدی که بیشترین تاثیر را در زیبایی‌شناسی داشته برگزیند و اصول و شاخص‌های مطالعاتی مرتبط با آن را به شکلی کلی معرفی نماید. پس از آن به سنجش و تحلیل کیفیت‌ها در محور فرهنگی-تاریخی دردشت اصفهان می‌پردازد. این محور از جمله قدیمی‌ترین محورهای شهر واقع در بافت تاریخی بوده و زمانی از جذابیت و مطلوبیت بالایی به دلیل وجود عناصر و نشانه‌های واجد ارزش بسیار برخوردار بوده که امروزه به دلایل مختلف و همگام با تحولات قرن حاضر کیفیات مختلف آن نزول یافته و زیبایی و مطلوبیت خود را از دست داده است. لذا در پایان راهبردهایی جهت افزایش کیفیت و مطلوبیت محور در راستای زیبایی آن بر اساس اصول و شاخص‌های معرفی شده ارائه شده است.

واژگان کلیدی: منظر شهری، زیبایی‌شناسی، کیفیت‌های محیطی، اصول و کیفیت‌های عینی، محور دردشت